

Catharina Nyström Höög
Akademin Humaniora och medier
Högskolan Dalarna

Tio år efter språklagen – är engelsk språkpåverkan fortfarande intressant?

När den svenska språklagen (SFS 2009:600) antogs hade den föregåtts av en längre tids diskussion som i hög grad gällde engelskans påverkan på svenskan. Inte minst var domänförluster, den term som användes för att beskriva valet av engelska framför svenska särskilt inom högre utbildning, en flitigt diskuterad fråga. Att en av intentionerna med språklagen var att reglera engelskans påverkan både i fråga om status- och korpuspåverkan är tydligt i förarbetena, både i kommittébetänkandet *Mål i mun* (SOU 2002:27) och i propositionen *Bästa språket* (2005). Idag, mer än tio år efter lagens införande, spelar engelskan en fortsatt betydelsefull roll i Sverige. Det är lätt att hitta exempel på användning av engelska fraser både i vardagssamtal och i radio, tv och tidningar, och universitetsvärldens publiceringskultur har lett till att engelskan snarast ökat i betydelse. Trots detta är det svårt att hitta exempel på språkvetenskaplig forskning som intresserar sig för samspelet mellan svenska och engelska. Har vårt intresse för denna språkpåverkan svalnat, och vad beror i så fall det på?

Vi vet idag ganska lite om hur mötet mellan engelska och svenska har utvecklats i olika sammanhang sedan språklagen infördes. Inte heller finns några aktuella studier av svenskars attityder till engelska i Sverige. Det är olyckligt, inte minst eftersom aktuella kunskapsunderlag kan komma att krävas i framtida politiska beslut. Självklart finns det undantag, tydligast kanske Linus Salös avhandling från 2016 som tar sig an frågan om engelska och svenska i den akademiska världen, sedd i ljuset av de diskurser som omgärdar frågan. De vetenskapliga studierna av engelska som undervisningsspråk är också en levande tradition företrädd av bland andra Sylvén (t.ex. 2013) och Lim Falk (t.ex. 2015). Och några av de policydokument som är tänkta att reglera samspelet mellan svenska och engelska har blivit föremål för studier under senare år (t.ex. Karlsson & Karlsson 2019).

Alla de nämnda forskningsinsatserna hämtar sina exempel från undervisningssektorn. Men hur diskurserna om svenska och engelska ser ut i det svenska samhället i stort i dag, och vilka språkpolitiska föreställningar som ligger bakom språkval i olika sektorer, det vet vi ganska lite om. Jag vill därför spinna vidare på en tråd från Salös avhandling (2016) och ställa frågan om hur diskurserna påverkar vilka forskningsfrågor som framträder som intressanta. I mitt föredrag vid konferensen kommer jag att presentera en tematisk översikt över den forskning om mötet mellan svenska och engelska i Sverige som bedrivits efter 2010 och låta den översikten utmytna i en presentation av (fem) forskningsprojekt som jag menar borde bedrivas om vi vill öka kunskapen om svenskans ställning.

Referenser

- Bästa språket – en samlad svensk språkpolitik.* (Prop 2005/06:2) Stockholm: Kulturdepartementet.
- Karlsson, Susanna & Karlsson, Tom S., 2019: Language policy as 'frozen' ideology: exploring the administrative function in Swedish higher education. *Current Issues in Language Planning*. DOI: 10.1080/14664208.2019.1593723
- Lim Falk, Maria, 2015: English and Swedish in CLIL student texts. *The Language Learning Journal*, 43:3, 304-318, DOI: 10.1080/09571736.2015.1053280
- Salö, Linus, 2016: *Languages and Linguistic Exchanges in Swedish Academia. Practices, Processes and Globalizing Markets.* (Dissertations in Bilingualism 26.) Stockholm: Stockholms universitet.
- SFS 2009:600. *Språklag*. Stockholm: Kulturdepartementet.
- SOU 2002:27. *Mål i mun. Förslag till handlingsprogram för svenska språket*. Stockholm: Fritzes.
- Sylvén, Liss Kerstin, 2013: CLIL in Sweden – why does it not work? A metaperspective on CLIL across contexts in Europe. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism* 16(3): 301-320.